

503.

Na osnovu člana 31 stav 3 Zakona o Vojski Crne Gore ("Službeni list CG", br. 51/17 i 34/19), Ministarstvo odbrane donijelo je

PRAVILNIK

O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI I VOJNOM SANITETU U VOJSCI CRNE GORE

("Službeni list Crne Gore", br. 040/20 od 30.04.2020)

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se bliži sadržaj i način vršenja zdravstvene zaštite i vojnog saniteta u Vojski Crne Gore (u daljem tekstu: Vojska).

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

II. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Član 3

Zdravstvena zaštita lica u službi u Vojski, u smislu ovog pravilnika, podrazumijeva:

- zdravstvenu zaštitu na primarnom nivou,
- mjere specifične zdravstvene zaštite.

Član 4

Zdravstvena zaštita lica u službi u Vojski na primarnom nivou, obuhvata:

- aktivnosti na unapređenju zdravlja,
- promovisanje zdravih stilova života, uključujući i zdravu ishranu i fizičku aktivnost lica u službi u Vojski,
- prevenciju, otkrivanje i kontrolu zaraznih i nezaraznih bolesti,
- imunizaciju protiv zaraznih bolesti, u skladu sa programom imunizacije,
- laboratorijsku i radiološku dijagnostiku,
- zaštitu i unapređenje mentalnog zdravlja,
- preventivne preglede,
- sprječavanje, otkrivanje i liječenje bolesti usta i zuba,
- procjenu epidemiološke situacije u zemlji i inostranstvu,
- sanitetski prevoz,
- obezbjeđivanje potrebnih lijekova,
- utvrđivanje privremene spriječenosti za rad,
- upućivanje na lječarsku i invalidsku komisiju,
- kućne posjete,
- zdravstvenu zaštitu žena,
- planiranje, organizaciju i sprovođenje mjera i postupaka dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije objekata radi poboljšanja uslova životne i radne sredine i higijenskih uslova za život i rad lica u službi u Vojski.

Član 5

Mjere specifične zdravstvene zaštite lica u službi u Vojski su:

- lječarski pregledi radi utvrđivanja radne sposobnosti, u skladu sa zakonom,
- zaštita zdravlja lica u službi u Vojski koja su na formacijskom mjestu izložena povećanom riziku po zdravlje, a na osnovu zaključka specijaliste medicine rada,
- otkrivanje i suzbijanje faktora rizika za nastanak hroničnih nezaraznih bolesti,

- sprječavanje povreda na radu,
- sprječavanje i suzbijanje zaraznih bolesti,
- očuvanje i unapređenje zdravlja,
- organizovanje prve pomoći,
- zaštita radi sprječavanja nastanka povreda oštrim predmetima (igle, špricevi, itd.) za zdravstvene radnike koji neposredno pružaju zdravstvenu zaštitu, kao i za druge zaposlene koji se mogu povrijediti oštrim predmetima,
- redovni sistematski pregledi profesionalnih vojnih lica,
- vanredni sistematski pregledi profesionalnih vojnih lica, nakon korišćenja privremene spriječenosti za rad u trajanju od najmanje šest mjeseci,
- sistematski pregledi kandidata za upućivanje u međunarodne snage ili na obrazovanje ili usavršavanje.

III. NAČIN VRŠENJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Član 6

Radi vršenja zdravstvene zaštite lica u službi u Vojsci, u skladu sa Formacijom Vojske, osnivaju se ambulate za izabranog doktora medicine, izabranog ginekologa, stomatologiju, medicinu rada, internu medicinu, oftalmologiju, otorinolaringologiju, psihijatriju-psihologiju, epidemiologiju, radiološku i laboratorijsku dijagnostiku.

Član 7

Zdravstvenu zaštitu na primarnom nivou lica u službi u Vojsci ostvaruje preko izabranog doktora medicine ili izabranog tima doktora medicine koji su zaposleni u Vojsci.

Izbor izabranog doktora medicine lica u službi u Vojsci vrši u skladu sa propisom kojim se bliže propisuju uslovi u pogledu standarda, normativa i načina ostvarivanja zdravstvene zaštite na primarnom nivou.

Izabrani tim iz stava 1 ovog člana čine doktor opšte medicine, stomatolog, specijalista opšte/urgentne medicine, specijalista porodične medicine, izabrani ginekolog i drugi zdravstveni radnici sa VIII, VI, V ili IV nivoom kvalifikacije obrazovanja.

Član 8

Lica u službi u Vojsci zdravstvenu zaštitu iz člana 4 ovog pravilnika ostvaruju u vojnoj ambulanti koja je udaljena najviše 20 km od mjesta njihovog stanovanja.

U slučaju da lica u službi u Vojsci stanuju dalje od 20 km od najbliže vojne ambulate, zdravstvenu zaštitu ostvaruju preko izabranog doktora medicine u domu zdravlja, koji odredi Ministarstvo zdravlja, na zahtjev Ministarstva odbrane.

Vojnici na obuci i lica u rezervnom sastavu dok su u službi u Vojsci zdravstvenu zaštitu ostvaruju u skladu sa ovim pravilnikom.

Član 9

Lica u službi u Vojsci zdravstvenu zaštitu iz člana 5 ovog pravilnika ostvaruju preko doktora specijaliste, i to: medicine rada, interne medicine, oftalmologa, otorinolaringologa, radiologa, specijaliste medicinske biohemije, psihijatra i psihologa.

Kad se mjere zdravstvene zaštite iz člana 5 ovog pravilnika ne mogu sprovesti u ambulantama iz člana 8 ovog pravilnika, sprovode se u zdravstvenim ustanovama javnog zdravstvenog sistema.

Član 10

Redovni sistematski pregledi profesionalnih vojnih lica organizuju se radi utvrđivanja njihove zdravstvene sposobnosti preko službe medicine rada.

Sistematski pregledi iz stava 1 ovog člana organizuju se svake parne godine za lica starija od 40 godina života, odnosno svake neparne godine za lica mlađa od 40 godina života.

Sistematski pregledi iz stava 1 ovog člana obuhvataju:

- 1) antropometrijska mjerenja,
- 2) pregled doktora medicine,
- 3) laboratorijska ispitivanja,

- 4) pregled radiologa,
- 5) pregled oftalmologa,
- 6) pregled otorinolaringologa,
- 7) pregled psihijatra/neuropsihijatra,
- 8) pregled stomatologa,
- 9) pregled ginekologa,
- 10) psihološka ispitivanja,
- 11) pregled interniste.

Član 11

Antropometrijska mjerenja obuhvataju osnovna antropometrijska mjerenja (tjelesna težina, visina, indeks tjelesne mase (BMI), uhranjenost, obim struka i obim kukova).

Član 12

Pregled doktora medicine obuhvata:

- 1) uzimanje anamnestičkih podataka značajnih za ocjenu zdravstvene sposobnosti;
- 2) utvrđivanje opšteg fizičkog izgleda lica, pojedinačnim pregledom, radi utvrđivanja izgleda i reagovanja pojedinih dijelova tijela pri stajanju, okretanju, sjedanju, ustajanju i hoda, a naročito utvrđivanje nedostataka i deformacija;
- 3) procjenu fizičke razvijenosti i uhranjenosti koja se ocjenjuje vršenjem antropometrijskih mjerenja i određivanjem indeksa tjelesne mase (BMI);
- 4) pregled glave i vrata sa pripadajućim čulima;
- 5) utvrđivanje izgleda i boje kože, njenih adneksa i vidljivih sluzokoža;
- 6) ispitivanje funkcionalnog statusa koštano mišićnog sistema (stepen pokretljivosti ramenih zglobova, lakatnih zglobova, ručnih zglobova, kukova, koljena, skočnih zglobova, kičmenog stuba);
- 7) pregled grudnog koša i pluća;
- 8) mjerenje krvnog pritiska, pulsa i elektrokardiografsko snimanje;
- 9) pregled trbuha i trbušnih organa;
- 10) ispitivanje mokraćnog sistema i polnih organa;
- 11) grubi neurološki pregled:
 - kranijalnih nerava,
 - gornjih ekstremiteta (trofika, tonus, gruba motorna snaga, aktivna i pasivna pokretljivost i koordinacija, refleksi i senzibilitet),
 - trupa (pokretljivost, senzibilitet i pokretljivost kičmenog stuba),
 - donjih ekstremiteta (trofika, tonus, gruba motorna snaga, aktivna i pasivna pokretljivost i koordinacija, refleksi, senzibilitet, hod i stajanje);
- 12) pregled analne regije (pilonidalni sinus, fisure, fistule, teži slučajevi spoljnih hemoroida, polipa, prolaps rektuma, perianalna hernija i dr.).

Član 13

Laboratorijska ispitivanja obuhvataju ispitivanje krvi i urina.

Pored utvrđivanja brzine sedimentacije eritrocita i nivoa hemoglobina, utvrđuje se broj eritrocita i leukocita i vrše se neophodne serumske analize u koje spadaju bilirubin, šećer, urea, kreatinin, transaminaze (ALT, AST i GGT), holesterol, trigliceridi i acidum uricum.

Urin se analizira kvalitativno i kvantitativno.

Po indikaciji vrši se utvrđivanje prisutnosti psihoaktivnih supstanci (narkotika).

Član 14

Pregled radiologa obuhvata RTG pluća sa opisom snimka i ultrazvučni pregled abdomena.

U slučaju otkrivanja specifičnih ili drugih promjena indikovano je dalje radiološko ispitivanje.

Član 15

Pregled oftalmologa obuhvata određivanje oštine vida, kolornog i stereoskopskog vida. Ispitivanje kolornog vida vrši se ortoreterom, pomoću pseudoizokromatskih tablica po Ishihari ili Nagelovim anomaloskopom.

Centralni vid na daljinu ispituje se ortoreterom, bez korekcije ili sa korekcijom, odnosno pomoću optotipskih tablica koje se čitaju sa određene daljine. Vidno polje se ispituje u četiri osnovna pravca peritestom po Becku, koji je sastavni dio ortoretera. Stereoskopski vid se ispituje ortoreterom, a alternativno-ambulioskopom.

Radi utvrđivanja i ocjenjivanja stanja i funkcionalnih sposobnosti čula vida, u potrebnom obimu obavljaju se i drugi pregledi i ispitivanja prema medicinskim indikacijama i u posebnim indikacijama, kad se traži apsolutno isključivanje svih patoloških nalaza.

Član 16

Pregled otorinolaringologa obuhvata prednju i zadnju rinoskopiju, orofaringoskopiju, indirektnu laringoskopiju pri fonaciji i respiraciji i otoskopiju; valsavin test, audiometriju i timpanometriju po indikaciji; spontani i položajni nistagmus, Rombergov test i osjećaj mirisa po indikaciji.

Član 17

Pregled psihijatra vrši se po indikaciji nakon psihološkog ispitivanja iz člana 10 stav 3 tačka 10 ovog pravilnika, i obuhvata utvrđivanje:

- spoljašnjeg izgleda, držanje, ponašanje i reagovanje,
- verbalnog i psihičkog kontakta,
- svijesti i orijentacije,
- afekta raspoloženja i volje,
- mišljenja i rasuđivanja,
- vazomotorne labilnosti i znojenja,
- prisustva ili odsustva dermografizma,
- premora,
- jasnoće govora,
- nagona, etičkih i estetskih stavova.

Član 18

Pregled stomatologa obuhvata utvrđivanje rasprostranjenosti zubnog karijesa, oboljenja zubne pulpe i periapikalnih procesa, broja izvađenih zuba, broja zuba za vađenje, prisutnosti parodontopatije, pregled oralne sluzokože, utvrđivanje simetričnosti lica, postojanja fistula, deformacije lica i vilica, urođenih anomalija, stanja pljuvačnih žlijezda, zagrižaja i funkcije temporomandibularnog zgloba.

Član 19

Pregled ginekologa obuhvata ginekološki bimanuelni pregled i pregled spekulomom, ultrazvučni pregled, Papanikolau test, kolposkopiju i briseve po indikaciji.

Član 20

Psihološko ispitivanje izvodi se isključivo prema indikacijama, a na osnovu mišljenja psihologa iz matične jedinice i starješine/komandanta jedinice.

Član 21

Pregled interniste obuhvata:

1) uzimanje:

- lične anamneze,
- porodične anamneze;

2) objektivni internistički pregled:

- glave i vrata,
- grudnog koša,
- srca sa EKG-om,
- mjerenje krvnog pritiska i pulsa tokom ležanja, sjedenja i ustajanja, nakon 20 čučnjeva i 2 minuta nakon zamora,

- pluća, pri čemu se funkcija i kapacitet pluća cijeni u skladu sa Tabelom standardnih prosječnih vrijednosti vitalnog kapaciteta (VK) i forsiranog ekspirijumskog volumena u prvoj sekundi (FEV1);
- abdomena,
- mokraćnog sistema i polnih organa,
- koštano-zglobnog sistema, i
- ekstremiteta;

3) odgovarajuću funkcionalnu dijagnostiku - prema indikaciji, a za kandidate starije od 40 godina obavezan i ultrazvučni pregled srca.

Član 22

Upućivanje profesionalnih vojnih lica na sistematske preglede iz člana 5 stav 1 al. 9, 10 i 11 ovog pravilnika vrši organizaciona jedinica Generalštaba Vojske koja vrši poslove ljudskih resursa, uputnicom za redovni sistematski pregled.

Uputnica iz stava 1 ovog člana, koja sadrži mjesta za unos podataka o mjerenjima, pregledima i ispitivanjima iz člana 10 stav 3 ovog pravilnika, kao i zaključak o zdravstvenoj sposobnosti, data je na obrascu koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Član 23

Na osnovu pregleda iz člana 10 stav 3 ovog pravilnika i cjelokupne medicinske dokumentacije, specijalista medicine rada daje zaključak o zdravstvenoj sposobnosti profesionalnih vojnih lica.

IV. VOJNI SANITET

Član 24

Vojni sanitet organizuje i pruža:

- zdravstvenu zaštitu u terenskim uslovima,
- zdravstvenu zaštitu u međunarodnim snagama.

Član 25

Zdravstvena zaštita u terenskim uslovima organizuje se i sprovodi za vrijeme vršenja zadataka, vježbi, obuke i drugih aktivnosti Vojske u terenskim uslovima.

Zdravstvena zaštita u terenskim uslovima obuhvata:

- higijensko-epidemiološko izviđanje i procjenu epidemiološke situacije,
- sprovođenje preventivnih mjera zdravstvene zaštite u cilju očuvanja i unapređenja zdravstvenog stanja lica u službi u Vojsci tokom obavljanja terenskih aktivnosti,
- prvu pomoć, zdravstveno zbrinjavanje i transport povrijeđenih i oboljelih lica u službi u Vojsci,
- sanitetsku podršku prilikom bojnih gađanja, rada sa ubojnim sredstvima, prevoza ubojnih sredstava, vojnih vježbi i drugih aktivnosti koje zahtijevaju prisustvo sanitetskog osoblja (doktor medicine, medicinski tehničar ili borbeni spasilac).

Član 26

Na osnovu zahtjeva koji podnosi jedinica Vojske za svoje aktivnosti ili jedinica Vojske koja je ovlašćena za podnošenje tog zahtjeva za aktivnosti drugih jedinica Vojske, a u skladu sa stručnom procjenom i raspoloživim kapacitetima, zdravstvenu zaštitu u terenskim uslovima planira jedinica Vojske koja vrši poslove u vezi sa zdravstvenom zaštitom, a sprovodi medicinski tim.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi se najkasnije 15 dana prije sprovođenja aktivnosti, osim zahtjeva za vanredne/neplanirane aktivnosti.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana sadrži:

- naziv aktivnosti,
- vrijeme i mjesto sprovođenja aktivnosti,
- predviđen broj učesnika,
- kontakt osobu,
- napomene.

U slučaju kad se zdravstvena zaštita u terenskim uslovima sprovodi za višednevne vježbe, logorovanja i sl. prevoz, smještaj i ishranu medicinskog tima obezbjeđuje jedinica Vojske koja je podnijela zahtjev iz stava 1 ovog člana.

Kad jedinica Vojske koja vrši poslove u vezi sa zdravstvenom zaštitom nema mogućnosti da sprovede zdravstvenu zaštitu na osnovu zahtjeva iz stava 1 ovog člana, taj zahtjev u najkraćem roku prosljeđuje organizacionoj jedinici Generalštaba Vojske koja vrši poslove logistike na dalje postupanje.

Član 27

Sastav medicinskog tima i nivo zdravstvene zaštite u terenskim uslovima za potrebe održavanja vježbe utvrđuje se planom zdravstvene zaštite, kao dio elaborata vježbe, koji izrađuje jedinica Vojske koja je nosilac te vježbe.

Tokom sprovođenja vježbe iz stava 1 ovog člana, medicinski tim operativno je podređen komandantu vježbe, koji odluke u vezi sa sprovođenjem zdravstvene zaštite učesnika vježbe donosi u skladu sa predlozima vođe medicinskog tima.

O angažovanju članova medicinskog tima i upotrebi medicinskih sredstava tokom vježbe odlučuje vođa medicinskog tima.

U zavisnosti od vrste povrede učesnika vježbe, vođa medicinskog tima može tražiti medicinsku evakuaciju vazduhoplovom.

Član 28

Zdravstvenu zaštitu u terenskim uslovima prilikom izvođenja vježbi ili obuka na kojima se upotrebljava pješađijsko oružje kalibra do 12,7 mm, pruža medicinski tim u sastavu: medicinski tehničar ili borbeni spasilac i vozač sanitetskog vozila.

Zdravstvenu zaštitu u terenskim uslovima prilikom izvođenja vježbi ili obuka na kojima se upotrebljava pješađijsko oružje kalibra većeg od 12,7 mm, minsko-eksplozivna sredstva i ubojna sredstva sprovodi medicinski tim u sastavu: doktor medicine, medicinska sestra - medicinski tehničar i vozač sanitetskog vozila.

Član 29

Zdravstvena zaštita lica u službi u Vojsci, za vrijeme učešća u međunarodnim snagama, podrazumijeva zdravstvenu zaštitu koju pružaju medicinski timovi ili jedinice Vojske angažovani u međunarodnim snagama, partnerske države i država domaćin, u skladu sa međunarodnim ugovorom.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vršenja zdravstvene zaštite u Vojsci Crne Gore ("Službeni list CG", broj 51/16).

Član 31

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 13-040/20-54/9

Podgorica, 27. aprila 2020. godine

Ministar,

mr Predrag Bošković, s.r.

Obrazac

	DA SE JAVI NA ZDRAVSTVENI PREGLED		
	(Datum)	(Vrijeme)	
	Napomena: - Na dan javljanja na zdravstveni pregled ne konzumirati hranu i piće najmanje 12 sati prije pregleda. - Ponijeti sa sobom nalaz izabranog doktora o nepostojanju psihičkih, zaraznih i hroničnih bolesti koji nije stariji od mjesec dana.		

(Štambilj)

UPUTNICA ZA SISTEMATSKI PREGLED

(Prezime, ime jednog roditelja i ime)	
(JMB)	
(Mjesto, opština rođenja)	
(Čin)	(Adresa i kontakt telefon)
Upućuje se na zdravstveni pregled u:	
(Naziv zdravstvene ustanove)	

Radi vršenja:

1.	Redovnog sistematskog pregleda profesionalnog vojnog lica
2.	Vanrednog sistematskog pregleda profesionalnog vojnog lica, nakon korišćenja privremene spriječenosti za rad u trajanju od najmanje šest mjeseci
3.	Sistematskog pregleda kandidata za upućivanje u međunarodne snage
4.	Sistematskog pregleda kandidata za upućivanje na obrazovanje ili usavršavanje

M.P.

POTPIS LICA
OVLAŠĆENOG ZA UPUĆIVANJE

1. ANTROPOMETRIJSKA MJERENJA

			(Broj evidencije)	(Datum)
			1) Mršav 2) Potkranjen 3) Normalno uhranjen 4) Gojazan 5) Ekstremno gojazan	
(Tjelesna težina u kg)	(Visina u cm)	(Indeks tjelesne mase BMI)	(Uhranjenost)	
			(Obim struka)	(Obim kukova)

2. PREGLED DOKTORA MEDICINE

Nalaz i mišljenje:

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat doktora medicine)

3. LABORATORIJSKA ISPITIVANJA

(upisati samo patološke nalaze):

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat specijaliste medicine biohemije)

4. PREGLED RADIOLOGA

Nalaz i mišljenje:

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat specijaliste radiologa)

5. PREGLED OFTALMOLOGA

(Broj evidencije)

(Datum)

Nalaz i mišljenje:

(Potpis i pečat specijaliste oftalmologije)

6. PREGLED OTORINOLARINGOLOGA

(Broj evidencije)

(Datum)

Nalaz i mišljenje:

(Potpis i pečat specijaliste otorinolaringologije)

7. REZULTATI PSIHIJATRA/NEUROPSIHIJATRA

(Broj evidencije)

(Datum)

Nalaz i mišljenje:

(Potpis i pečat specijaliste psihijatrije/neuropsihijatrije)

8. PREGLED STOMATOLOGA

(Broj evidencije)

(Datum)

Nalaz i mišljenje:

8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8

(Potpis i pečat doktora stomatologije)

9. PREGLED GINEKOLOGA

Nalaz i mišljenje:

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat specijaliste ginekologije)

10. PSIHOLOŠKA ISPITIVANJA

Nalaz i mišljenje:

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat diplomirano psihologa)

11. PREGLED INTERNISTE

Nalaz i mišljenje:

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat specijaliste interne medicine)

Zaključak o zdravstvenoj sposobnosti (nakon uvida u cjelokupnu medicinsku dokumentaciju)

Nalaz i mišljenje:

(Broj evidencije)

(Datum)

(Potpis i pečat specijaliste medicine rada)